

Arkitektur

Zürich - Om jag kunde ha kul under Corona, så kan även du när vaccinet kommit!!!

Innan avresa

Redan innan valet utav utbytesuniversitet var jag varse om ETH och dess historia. Detta på grund utav att en lärare jag hade i tvåan under en av våra handledningar visade mig en referens från en av de arkitekter som påverkat Schweiz/ETH allra mest, Miroslav Sik. Jag tog till mig detta och fortsatte att undersöka ETH och fick som följd en enorm referensbank som passade mina tankar och idéer. Så dagen valet av skola kom, fanns det egentligen inget annat val i åtanke.

Ett litet tips innan ni översvämmas av information som knappt går att ta sig igenom (ursäktar för det redan nu). Åk inte hit om ni inte varit på åtminstone ett års praktik. Det är ett enormt högt tryck, och även om du tror att du kan klara det, så är praktiken så pass givande att det faktiskt ger dig som student så många verktyg att göra utbytet lite mer hanterligt.

Enjoy!!!

Ankomst

Jag infann mig på plats redan två veckor innan studiestart, då jag ansökt till en intensivkurs i Tyska som skulle starta innan ordinarie terminsstart. För mig som står helt utan språklig begåvning så var den sannerligen intensiv, men rekommenderar trots allt alla att gå den, då det ger goda möjligheter att träffa folk. Även fast de jag umgicks med i stor utsträckning kom ifrån boendet, vilket jag återkommer till senare. Utöver detta var mottagandet ifrån ETH ganska taffligt, vilket har att göra med att vi utbytesstudenter står lägst i rang och prioriteras därav inte. Därför är det ett hett tips att via studion försöka bli vän med någon som kan guida en runt campus och alltid stå till förfogande då ni har funderingar relaterat till studierna eller bara vart man ska hänga. Det finns mycket att säga om Schweizare, men de ska absolut ha att de är väldigt hövliga och därav gärna hjälper till när man väl behöver dem.

Ekonomi

Då Schweiz inte tillhör EU så är du inte berättigad Erasmusstipendiet, däremot kan man få ett komplement på detta vilket på ett ungefär motsvarar samma summa (lite lägre). Se dock upp med detta, under tiden då jag var där nere så fanns det några som på grund utav just det här stipendiet inte fick något CSN, med motivet att stipendiet är statligt och därav en ogiltig anledning att bli tilldelad CSN. Jag kan tyvärr inte säga mer, då det för tillfället är under granskning och har än så länge inte påverkat mig.

Som många säkert vet så är Schweiz som land inte direkt känt för att vara det billigaste. Trots det måste jag säga, att med CSN/merkostnadslån och stipendiet så påverkades man inte allt för negativt ekonomiskt. Det ska dock tilläggas att det är under premisserna att man äter som en "äkta student" och mer eller mindre aldrig käkar ute på restaurang, då priserna där är astronomiska i jämförelse med vad man är van vid hemma. Det finns dock tillgång till lunchställen runt campus där priset ligger runt 60-70 kr per måltid som både mättar och ger smaklökarna lite glädje. Ett matställe jag starkt kan rekommendera är Platte14 som ligger vid det centrala campuset, de serverar lite "fräschare" alternativ i jämförelse med den annars klassiska "mengan" (deras större campus matsalar som går att hitta både

vid Höggerberg och Centrum). Med den lunchrutinen kan man käka den mindre måltiden på kvällen och på så sätt spara rätt mycket pengar att i sin tur lägga på annat.

Alkoholen ute på barer var inte alls så hög som jag innan föreställt mig, det är absolut inte lika billigt som på säg Dovas eller Kloster, men skiljer sig inte mycket ifrån vad man betalar på Häktet. För att hålla sig till referenser inom Hornsgatan.

Boende

Jag fick boende genom att kryssa i en liten ruta vid ansökan av studierna, som gick via deras bostadsförmedling för studenter, kallat WOKO (<http://www.woko.ch/en/liegenschaften>). Alla får inte en bostad via detta, men om turen är med dig så kan du få en bostad antingen i den yttre delen av Zürich där det byggts en mängd studentbostäder (närmre ETH Höggerberg, där arkitektskolan finns), alternativt i deras äldre fastigheter belägna mer central (närmre ETH Central, med bussar som snabbt och gratis tar dig till Höggerberg på 10 minuter).

Sedan 80-talet har staden kantats utav kollektivboenden, vilket också är vad du som student ska räkna med att bo i. Detta är något alla gör, inhemska studenter som utbytesstudenter, även nyexaminerade, då hyran i ett relativt bra läge är på tok för hög för singelhushåll. Även alla lägenheter som WOKO tillhandahåller är just kollektiva. I regel är de äldre fastigheterna väldigt fina och i original, med renoverade våtrum, medan de nyproducerade håller en högre standard än vad vi är vana vid hemma. Själv blev jag tilldelad en på Sonneggstrasse, väldigt nära det centrala campuset, här bodde även en ganska stor mängd svenskar i en otrolig lägenhet med vy och balkong utöver Zürich. Det var även via detta som mitt umgänge formades. Även hyran var inom rimliga gränser, jag med det större rummet betalade 530 CHF, dvs cirka 5000 KR medan mina rumskamrater sparade några hundra kronor på sina rum.

Universitetet och studierna

Om man söker ETH är man säkerligen medveten om det att skolan är rankad högt och därav sätter stor press på sina elever. Något som vi utbytesstudenter märker av tydligare än de ordinära studenterna som i regel fördelar sina studier på tre terminer istället för två, just för att orka med, och läser därav 20 poäng per termin. För dem innebär det en termin med studiokursen på 14 poäng, samt 2-3 tillkommande kurser, då varje kurs utöver studion ligger antingen på 2 eller 3 poäng. Vi som då tvingas läsa 30 poäng på samma termin pluggar då i praktiken betydligt mer än 100%, och är därför ett hett tips att försöka hitta kurser som gör det lite enklare. Exempelvis genom att läsa intensivkursen i Tyska på 2 poäng innan studiestart, eller att göra en så kallad "Seminar Week", där du åker på resa antingen inom Schweiz eller utomlands under en veckas tid då alla andra kurser är på paus. Även denna på 2 poäng.

Kurser

Architectural Design V-IX: Not All Who Wander Are Lost (Prof. A. Fonteyne) (14 poäng)

Detta är då designstudion. Något som är värt att nämna angående det hela är att vi utbytesstudenter även i det formella ansökningssystemet är lågt rankade. Så jag rekommenderar därför att ni, såvida ni inte vill ha ert tolfte studioval som jag till en början fick, välja en studio som ni intresserar er för, men som inte är bland de mest sökta (som typ A. Caruso, A. Fonteyne, E. Mosayebi, J. De Vylder). Utan kanske istället satsa på exempelvis en gästprofessor (dessa kan vara minst lika relevanta, och "kända" som de fasta professorerna). I mitt fall hade jag exempelvis gjort bort mig och rangordnade 1. A. Fonteyne 2. A. Caruso sedan 3. gästprofessorn M. Conen. Då jag låg i lägst rang som utbytesstudent fick jag inte förstahandsvalet som i mitt fall bara delades ut till femmor som har högst prioritet i studiovalet. Sedan vid ens andrahandsvalet, så sätts du i en ännu lägre prioritering än vad du redan är och har då längre ingen chans att tävla om en plats, som i mitt fall, hos gästprofessorn M. Conen som annars skulle vara fullt möjligt att hamna i om jag då lagt henne på förstahandsvalet. Istället så

hamnade jag hos en av de minst eftertraktade K. Kerez som i min och även många fasta students mening är en utdöende stofil som bör lämna skolan. Jag lyckades dock, turligt nog, ta mig in i mitt förstahandsval A. Fonteyne då en plats öppnades upp, och de som visat intresse via mail fick möjligheten att skicka ett motivationsbrev. Så kontentan är, sökt något ni kan tänka er vilja ha, men som inte är det mest eftertraktade, maila/gå sedan till de professorer ni verkligen vill ha och kolla om möjligheten att hoppa in på något vis finns under din termin (men var snabb!! Det är en etablerad taktik på skolan). Oavsett vilken studio du väljer så förväntas det att du arbetar med bara denna kurs över 100%.

Materials and Constructions (3 poäng)

En kurs i material, aningen basic. Veckovisa föreläsningar om material på grundläggande nivå som avslutades i ett prestigelöst grupparbete. Verkligen bra att ta om man vill följa mitt råd att lägga fokus på annat viktigare.

Storytelling in Architecture: What if? (2 poäng)

Kursen gick ut på att varannan vecka skriva en kort plot till en film baserat på tre fotografier valda utav läraren. Läraren som var en lustig men mycket kompetent tysk regissör gav veckovisa kommentarer på förbättring, och vid varje föreläsningstillfälle fanns "risken" att du behövde läsa storyn högt. Med efterföljande diskussion. Väldigt trevlig och bra kurs, under förutsättningarna att film intresserar dig.

The Architecture of Maintenance (2 poäng)

Kursen ska tydligen se lite olika ut år från år, men grundprincipen är att den leds utav T. Emersons lärarlag och applicerar hans arkitektoniska riktlinjer på olika vis, bestående av en uppgift. I vårt fall handlade det om att veckovis göra en "Tom Emerson" ritning som representerar en given plats. Även denna, verkligen chill.

Global History of Urban Design I (2 poäng)

I min mening den bästa kuren, kort och gott en veckovis föreläsning om stadsbyggnadens historia. I regel är de lärare som ligger under den historiska fakulteten (gta) de mest begåvade föreläsarna, med mest pedagogisk erfarenhet och tydliga samt informativa föreläsningar. Avslutas sedan med en tenta som hålls i Februari. Denna kurs hölls av Tom Avermaete, annars har jag fått möjligheten att stifta bekantskap med Philip Ursprung samt Adam Jasper från gta, vilka jag hade önskat att jag haft en kurs med.

Architecture and Photography (2 poäng)

En väldigt trevlig kurs i analogt foto, man fick möjligheten att lära sig montera och använda en storformatskamera. Slutliga inlämningen bestod kort och gott om att lämna in ett fotografi antingen tagen med analog eller digital kamera, med valfritt tema. Läraren Tobias Wotton är också en fantastisk person, så bara att söka, oavsett om du gillar foto eller ej!!

Seminar Week (2 poäng)

Vanligtvis har alla studiolärare en seminar week och kan ibland vara obligatorisk som student att närvara i beroende på studio. Jag valde istället en professor i byggnadshistoria, P. Holzer. På grund utav corona var alla kurser belägna inom Schweiz gränser. I vårt fall så gick det ut på att varje dag resa till en ny stad i Schweiz och kolla på gamla kyrkor och hur de skiljer sig ur konstruktiva samt andra

hantverksmässiga perspektiv. Man fick snabbt kunskaper inom restaurering och gavs även möjligheten att se olika städer som jag annars troligen inte skulle ha åkt till annars.

Intensivkurs Tyska (2 poäng)

Ta den, inte för att man nödvändigtvis lär sig så mycket. Mer för att lätta trycket på terminen och möta folk.

Staden och landet

Zürich är den största staden i Schweiz och ses därför som deras metropol. I jämförelse med Stockholm är den relativt liten och mer koncentrerad till gator än till faktiska områden. Detta märks men är verkligen inte ett problem. Deras klassiska bargata heter Langstrasse och är verkligen något annat, bitar av den långsträckt gatan känns som att vara i Magaluf, medan de yttre bitarna och kvarteren runt omkring består utav trendigare barer med omsorgsfulla interiörer. Staden är fördelad i olika Kreiser, vilket kan liknas vid hur vi ser och kategoriserar såg Södermalm och Östermalm. Den ovan nämnda gatan Langstrasse ligger i Kreis 4, som historiskt sett varit den "ruffa" delen av Zürich, som sedan 80-talet har genomgått en långsam och fortsatt pågående gentrifieringsprocess, vilket kan märkas på de hipa barerna som växlas av med patrullerande poliser och även det nybyggda området Europaallee med byggnader av Caruso St John, Max Dudler, med fler. Utöver Kreis 4 så finns det såklart andra områden att rekommendera, mitt umgänges favoritbar, troligen favoritbar just av anledningen att det låg 2 minuter ifrån oss var, Kleine Freiheit. Grunden till att jag rekommenderar just den (utöver min geografiska närhet) är för att baren i sig på något vis manifesterar den dryckeskultur som finns här, man sitter utomhus hela vägen in i December, och ölen byts gradvis med kylan ut till Glühwein (deras lite mindre söta glögg), och den annars varma och härliga solen byts ut med brasor och filtar. Detta går även att se vid parkerna och torgen, här spelas det till och med kubb (som går under namnet Viking Chess) långt in i säsongen och kantas alltid av öl eller vin. Om ni skulle sakna den svenska kulturen lite, gå till caféet La Fontana vid Sonneggstrasse, här finns ett torg där du alltid kan be om ett kubbspel och utmana Italienarna i området. Alternativt dricka en kaffe eller avnjuta en Aperó (franskt ord för AW som anammats av Schweizarna) på fredagar.

Fritid och sociala aktiviteter

För er som anländer på sommaren så vill jag verkligen trycka på att ni bör utnyttja floden Limmat, som rinner genom staden. Visst är vi bortskämda med Mälaren och Saltsjön, men det finns absolut något med att plaska runt i en ström mitt i stan, omringad av en massa livsglada personer och barer.

Ett annat litet tips är att stadens största museum, Kunsthhaus har gratis inträde på onsdagar och kostar bara 5CHF för studenter på torsdagar. Till kommande år kommer även David Chippfields tillägg (läs solitära byggnad) till museet att ha öppnat.

Stadsdelen Altstadt, ett område jag själv negligerade under en lång tid. Då jag till en början trodde att det var en turistfälla likt Gamla Stan i Stockholm. Men efter att ha blivit släpad dit efter nån månad förstod jag att precis som med Gamla Stan, om du bara vågar gå in i typ Pastis så kommer du gilla det. I Zürich fall så blev det Bar Cabaret Voltaire.

Detta tips ser ni nog överallt. Köp något som heter Halbtax (Halp Fare) via tågbolaget SBB, detta ger er halva priset på alla tågresor, från enkelbiljett via spårvagnen, till en tågresa mot Lausanne.

Alla som åker till Schweiz har säkert i åtanke att man ska besöka Peter Zumthors byggnader, vilket man bör. Dock måste jag även slå ett slag för Peter Märkli, han har som arkitekt haft en större påverkan inte bara på ETH, utan även den allmänna diskursen i landet. Mycket mer än vad Zumthor har haft, även fast Zumthor har haft ett större inflytande utomlands och av den enkla anledningen uppfattas som mer relevant för oss.

Utöver detta så är det såklart det klassiska tipsen, som alla som varit i Schweiz säger. Åk skidor och gå och vandra! Jag personligen åkte absolut inte dit för det, men är trots allt glad att jag tog till mig av uppmaningen och besökte bland annat Engelberg (den mest lättillgängliga alpen kommunalt, som även råkar vara en väldigt svensk by), eller hyrde en stuga innan vintern kom och vandrade/lagade god mat med gott sällskap.

Lycka till med ansökan och tveka inte på att höra av dig till jiander@kth.se

// Jim Andersson

